

Algirdas GAIGALAS

Gimė 1933 m. vasario 27 d. Gaižūnų kaime, Pakruojo rajone. 1952 m. baigė Vilniaus 1-ąją berniukų vidurinę mokyklą ir tais pačiais metais įstojo į Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto geologijos specialybę. 1957 m. universitetą baigė su pagyrimu ir buvo paskirtas dirbti į Lietuvos mokslų akademijos Geologijos ir geografijos institutą jaunesniuoju moksliniu bendradarbiu. Nuo 1963 m. dirbo vyresniuoju moksliniu bendradarbiu Geologijos institute, vėliau (1965–1971) – Lietuvos mokslų akademijos Geografijos skyriuje. 1971–1979 m. vadovavo Lietuvos geologijos instituto Kvartero geologijos ir geomorfologijos sektoriui bei Regioninės geologijos skyriui (1974–1979). 1978 m. paskiriamas Vilniaus universiteto Geologijos ir mineralogijos katedros profesoriumi. Nuo 2005 m. – Vilniaus universiteto profesorius emeritas. 1962 m. apgynė geologijos-mineralogijos mokslų kandidato (dabar daktaro) disertaciją „Lietuvos pleistoceno morenų pagrindinių stratigrafinių horizontų gargždo petrografinė sudėtis, morfologija ir orientacija“, 1977 m. – mokslų daktaro (dabar habilituoto daktaro) disertaciją „Lietuvos pleistoceno litedimentacinių ciklų ledyninių nuogulų sudėtis, sandara ir formavimasis“. 1980 m. jam suteiktas profesoriaus mokslo vardas.

Nuo 2002 m. žurnalo „Geologija“ vyriausiasis redaktorius, tarptautinio žurnalo „Geochronometria“, Visuotinės lietuvių enciklopedijos, Mažosios Lietuvos enciklopedijos ir žurnalo „Mokslas ir gyvenimas“ redaktorių kolegijų narys, laikraščio „Tėviškės gamta“ konsultacinės tarybos narys, „Versmės“ leidyklos mokslo darbų komisijos narys ir monografijų serijos „Lietuvos valsčiai“ mokslo darbų rinkinio „Gamta“ vyriausiasis redaktorius.

Lietuvos gamtos draugijos prezidentas (nuo 1995 m.), Tarptautinės sąjungos kvarterui tirti (INQUA), Lietuvos geologų sąjungos ir Lenkijos geologų draugijos garbės narys, Tarptautinės geologijos mokslų komisijos narys, Tarptautinio biografijos centro (Kembridžas, Didžioji Britanija) direktoriaus pavaduotojas ir garbės narys, Rusijos gamtos mokslų akademijos narys akademikas.

Mokslo darbuose nagrinėjo Lietuvos ir kitų šalių (Lenkijos, Baltarusijos, Rusijos) kvartero nuogulų ypatybes, sukūrė glaciosedimentacinių tyrimų metodiką, nustatė pagrindinius Lietuvos pleistoceno glaciosedimentacinius ciklus ir moreninių stovymų litostratigrafinius požymius. Jo sukurtas morenų tyrimo petrografinis metodas įdiegtas geologinio kartografavimo bei mokslo tiriamųjų darbų praktikoje ir naudojamas pleistoceno nuogulų stratigrafiam skaidymui ir gretinimui. Be būdingųjų riedulių apibūdinimo, morenų stambianuotrupinės medžiagos petrografinės sudėties bei dalelių ilgųjų ašių orientavimo ir polinkio nustatymo, organizavo kvartero nuogulų litologinių, geocheminių, paleobotaninių, paleozoologinių, paleomagnetinių, absoliutaus amžiaus nustatymo ir kitų metodų išbandymą ir įdiegimą praktikoje. Tarp pastarųjų paminėtini termoluminescencijos, optinės liuminescencijos, elektroninio sukamojo rezonanso, radioaktyviosios anglies, anglies ir deguonies stabilizacijų izotopų kaitos įvertinimo metodai. Vadovavo 10 mokslo daktarų (kandidatų) disertacijoms, iš jų 2 dabar yra habilituoti daktarai.

Darbo rezultatai paskelbti daugiau negu 500 mokslinių straipsnių ir 12 monografijų, keliuose šimtuose mokslo populiarinimui skirtų publikacijų. Riedulių draustinių paskelbimo iniciatorius, Mosėdžio unikalių akmenų muziejaus vienas autorių ir mokslinis konsultantas. Dalyvavo daugelyje tarptautinių mokslo kongresų ir konferencijų darbe su pranešimais (Vašingtone, Medisone, Pekine, Maskvoje, Lenkijoje, Belgijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Švedijoje, Vokietijoje, Pietų Afrikoje, Brazilijoje ir kitur).

Mirė 2009 m. birželio 4 d. Palaidotas Antakalnio kapinėse Vilniuje.